

Quickscan flora en fauna

Gastelseweg 14, Kruisland

Arnhem, 3 april 2018

Colofon

Titel	: Quicksan flora en fauna
Subtitel	: Gastelseweg 14, Kruisland
Projectnummer	: 18.050
Datum	: 3 april 2018
Veldonderzoek	: E.W.A. Janssen
Auteur(s)	: E.W.A. Janssen
Goedgekeurd door	: T. Kooij & S. Nelissen
Opdrachtgever	: Agel Adviseurs, Oosterhout
Contactpersoon	: M. Staps

Bezoekadres	: Tivolilaan 205, Arnhem
Postcode	: 6824BV
Postbus	: 2, (6800AA)
Telefoon	: 026-8454583

info@ekoza.nl
www.ekoza.nl

Ekoza B.V. is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Natura 2000-gebieden	5
2.1.1 Programmatische Aanpak Stikstof	5
2.2 Soorten.....	6
2.3 Houtopstanden	8
2.4 Natuurnetwerk Nederland	8
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep.....	12
4. Onderzoeksmethode.....	13
4.1 Bronnenonderzoek.....	13
4.2 Veldonderzoek	13
4.3 Uitwerking en rapportage	13
5. Resultaten	15
5.1 Gebiedsbescherming	15
5.1.1 Natura 2000	15
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland.....	16
5.2 Soortbescherming	17
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	17
5.2.2 Vleermuizen	18
5.2.3 Vogels.....	19
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	21
5.2.5 Flora	21
5.2.6 Ongewervelden.....	22
5.3 Houtopstanden	22
6. Conclusies en aanbevelingen	23
6.1 Gebiedsbescherming	23
6.2 Soortbescherming	23
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	23
6.2.2 Vleermuizen	23
6.2.3 Vogels.....	24
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	24
6.2.5 Flora	24
6.2.6 Ongewervelden.....	24
6.3 Houtopstanden	24
Bronnen.....	25
Literatuur	25
Websites	25

1. Inleiding

Men is voornemens nieuwbouw te gaan realiseren aan de Gastelseweg 14 te Kruisland (NB). Hiervoor dienen in eerste instantie bestaande schuren te worden verwijderd en het bestemmingsplan te worden gewijzigd.

Eén van de haalbaarheidsstudies die voor deze ingreep dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. Het plangebied en de groene omgeving kunnen als leefomgeving dienen voor verschillende diersoorten of als groeiplek van plantensoorten. Veel dieren en planten zijn middels de Wet natuurbescherming beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van deze wet, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten in of vlakbij het plangebied voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde natuurgebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is eveneens van belang te weten in verband met de Wet natuurbescherming.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van bronnenonderzoek en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek wordt een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Tenslotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Het bevoegd gezag komt bij de provincies te liggen. De Rijksoverheid (RVO) blijft verantwoordelijk voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij etc.

De Wet natuurbescherming is gericht op de bescherming van:

- Natura 2000-gebieden
- Soorten
- Houtopstanden

2.1 Natura 2000-gebieden

De basis voor Natura 2000 zijn de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Deze natuurbeschermingsrichtlijnen hebben naast de bescherming van specifieke flora en fauna eveneens als doel om de leefgebieden van deze soorten te behouden, te herstellen of uit te breiden.

In Nederland zijn 164 gebieden als Natura 2000-gebied aangewezen door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Door de toenmalige Minister van LNV zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld voor de Natura 2000-gebieden, deze staan vermeld in het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit. In het (ontwerp-) aanwijzingsbesluit staan de instandhoudingsdoelstellingen voor alle habitattypen, -soorten en broedvogels die in het Natura 2000-gebied voorkomen beschreven. Daarnaast staat beschreven op welke wijze de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren zijn. Onder “instandhouding” wordt verstaan het geheel aan maatregelen die nodig zijn ter behoud of herstel van een gunstige staat van instandhouding van de natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten.

Elke activiteit (in de wet: project of handeling) zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren; of
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen, is ingevolge artikel 2.7, tweede lid verboden. De activiteit kan slecht doorgang vinden wanneer het bevoegd gezag een vergunning verleent.

2.1.1 Programmatische Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. De depositie van stikstof is een van de belangrijkste belemmeringen om de Europese natuurdoelen te halen. Stikstofdepositie leidt tot vermesting en/of verzuring van de bodem. In natuurgebieden kan dit negatieve effecten hebben op de aanwezige, beschermde flora en fauna.

De PAS combineert twee manieren om de natuurdoelen van Natura 2000 zeker te stellen:

- Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron;

- Het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur.

De PAS bepaalt ook dat een deel van de daling van de stikstofdepositie mag worden ingezet voor nieuwe projecten of projecten waarin uitbreiding van bestaande stikstofemissie aan de orde is. Dit wordt ontwikkelingsruimte genoemd. Op deze manier blijft de stikstofdepositie dalen, terwijl er ook ruimte is voor de gewenste economische ontwikkeling.

Met de inwerkingtreding van het PAS geldt alleen nog een vergunningplicht voor activiteiten die meer dan 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar geven op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Bij een stikstofdepositie tussen de 0,05 mol en 1 mol N/ha/j bestaat er een meldingsplicht.

2.2 Soorten

Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes

- soorten van de Vogelrichtlijn
- soorten van de Habitatrichtlijn
- andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Vogelrichtlijn vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels. Ingevolge artikel 3.1 is het verboden om:

1. Opzettelijk vogels te doden of te vangen;
2. Opzettelijk vogelnesten, -rustplaatsen en -eieren te vernielen of te beschadigen of vogelnesten weg te nemen;
3. Eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
4. Opzettelijk vogels te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten

Onder de soorten van de Habitatrichtlijn vallen soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.5 (Bern bijl. II, Bonn bijl. I) verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Opzettelijk dieren te verstoren;
3. Opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen;
4. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
5. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Wat betreft deze soorten is het ingevolge artikel 3.6 (Bern bijl. I en II, Bonn bijl. I) verboden om dieren of planten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden, tenzij het gaat om gefokte of gekweekte dieren of planten.

Andere soorten

Onder het beschermingsregime andere soorten vallen soorten waarvan er geen Europese verplichting tot bescherming is. Dit zijn soorten die vanuit nationaal belang extra bescherming behoeven.

De beschermde status van soorten kan per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. In dit geval gaat het om de provincie Noord-Brabant. Ingevolge artikel 3.10 is het verboden om:

1. Opzettelijk dieren te doden of te vangen;
2. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
3. Opzettelijk planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Artikel 1.11 Wnb voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Het betreft bovendien niet alleen dieren en planten van soorten waarvoor de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn specifieke beschermingsmaatregelen eisen, maar alle in het wild levende dieren en planten.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de bescherming van dieren en planten van soorten waarvoor geen specifiek beschermingsregime geldt op grond van hoofdstuk 3, heeft de zorgplicht zelfstandig betekenis. Op grond van de zorgplichtbepaling moeten schadelijke handelingen in beginsel achterwege worden gelaten dan wel moeten maatregelen worden genomen om schadelijke gevolgen (zoveel mogelijk) te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde

plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

2.3 Houtopstanden

De regels van de Boswet zijn grotendeels onveranderd opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Een houtopstand is een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

Ingevolge artikel 4.1 vallen buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom (voor deze wet);
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar
- kweekgoed;
 - uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen,
 - beplantingen langs waterwegen, en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid
 - bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

2.4 Natuurnetwerk Nederland

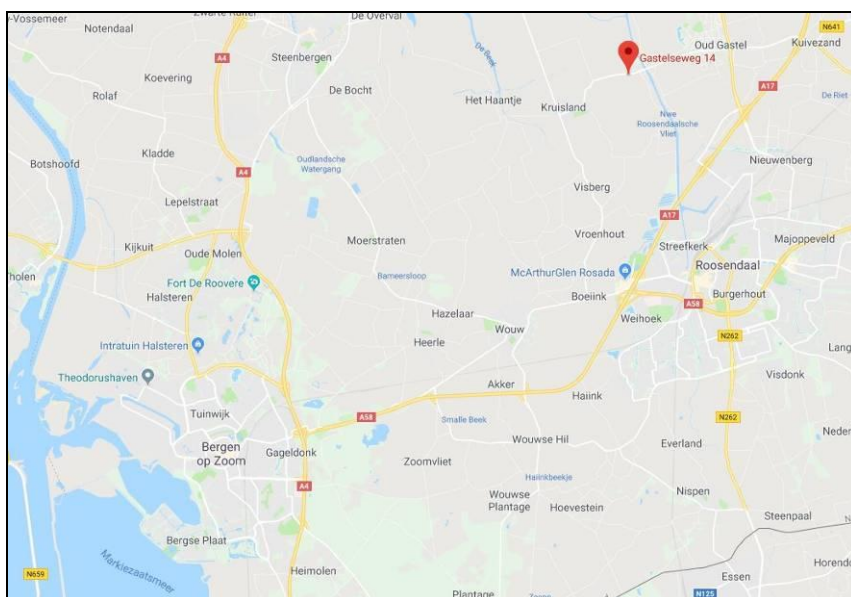
Het Natuurnetwerk Nederland werd voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het doel van het Natuurnetwerk Nederland is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingzones aangelegd. Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingzones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied waar een quickscan benodigd is, is gelegen bij het dorpje Kruisland in het westen van Noord-Brabant, aan de Gastelseweg 14 (fig. 1). Het bestaat uit een erf buiten de bebouwde kom met een leegstaande woning en twee schuren. Er staan wat sier- en fruitbomen aan de voorkant en aan de achterzijde gaat het verharde terrein al vrij snel over in weiland. Het perceel wordt afgegrensd door een reguliere afvoersloot. De woning heeft een schuin dak met dakpannen en een spouwmuur, allebei ongeïsoleerd. De schuren hebben geen dakpannen, dakbeschot of spouwmuur. Aan de noordzijde loopt de Gastelseweg en een parallelweg. Een indruk van het plangebied is weergegeven in figuren 2 en 3.

Figuur 1. Ligging van het plangebied t.o.v. Rosendaal en Bergen op Zoom (bron: www.googlemaps.com).

Figuur 2. Ligging van het plangebied (rood) in meer detail (bron: www.googlemaps.com).

Figuur 3. Impressie van het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

De familie Van den Bosch heeft de wens om in de toekomst een nieuwe woning en schuren te realiseren op het huidige perceel aan de Gastelseweg 14 te Kruisland. Daartoe dienen in eerste instantie bestaande twee schuren verwijderd te worden. Die zijn van belang voor de bestemmingswijziging. Pas later, op onbekende termijn, is de woning aan de beurt. Aan het aanwezige groen zal niets veranderen en ook zullen de sloten niet worden aangetast. De definitieve ontwerptekeningen zijn er op dit moment nog niet.

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen, is gebruik gemaakt van de gegevens die openbaar zijn zoals verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen, bijvoorbeeld 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers, 2009). Daarnaast mocht via het abonnement van Ekoza BV de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) worden ingezien. Dit is op 13 maart 2018 gedaan voor de laatste vijf jaar en tot twee kilometer rond Kruisland. Voor informatie over gebiedsbescherming is gebruik gemaakt van de sites van de provincies en van overheidssites; deze zijn opgenomen in het bronnenoverzicht.

4.2 Veldonderzoek

Het plangebied is bezocht in de namiddag van 15 maart 2018, waarbij het weer licht bewolkt en droog was met een temperatuur van zo'n 9 graden Celsius en een zwakke oostenwind. Daarbij is het in figuur 2 rood omkaderde deel bezocht en onderzocht.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Wet natuurbescherming: gebiedsbescherming

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Wet natuurbescherming.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie binnen (de invloedssfeer van) een Natura 2000-gebied, zodat effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.

3. Kunnen deze effecten:

- a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
- b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
- c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

[Natuurnetwerk Nederland](#)

Door middel van een literatuurstudie wordt bekeken of de werkzaamheden in Natuurnetwerk Nederland plaatsvinden. Is dit het geval dan zal worden bepaald of de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende gebied significant worden aangetast, en of compensatie noodzakelijk is.

[Toetsing aan de Wet natuurbescherming: soortenbescherming](#)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming aangaande soorten worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheid gemaakt in soorten die staan op de lijst van de Vogel- of Habitatrichtlijn, op de lijst van Andere soorten of op de lijst van Vrijgestelde Soorten.

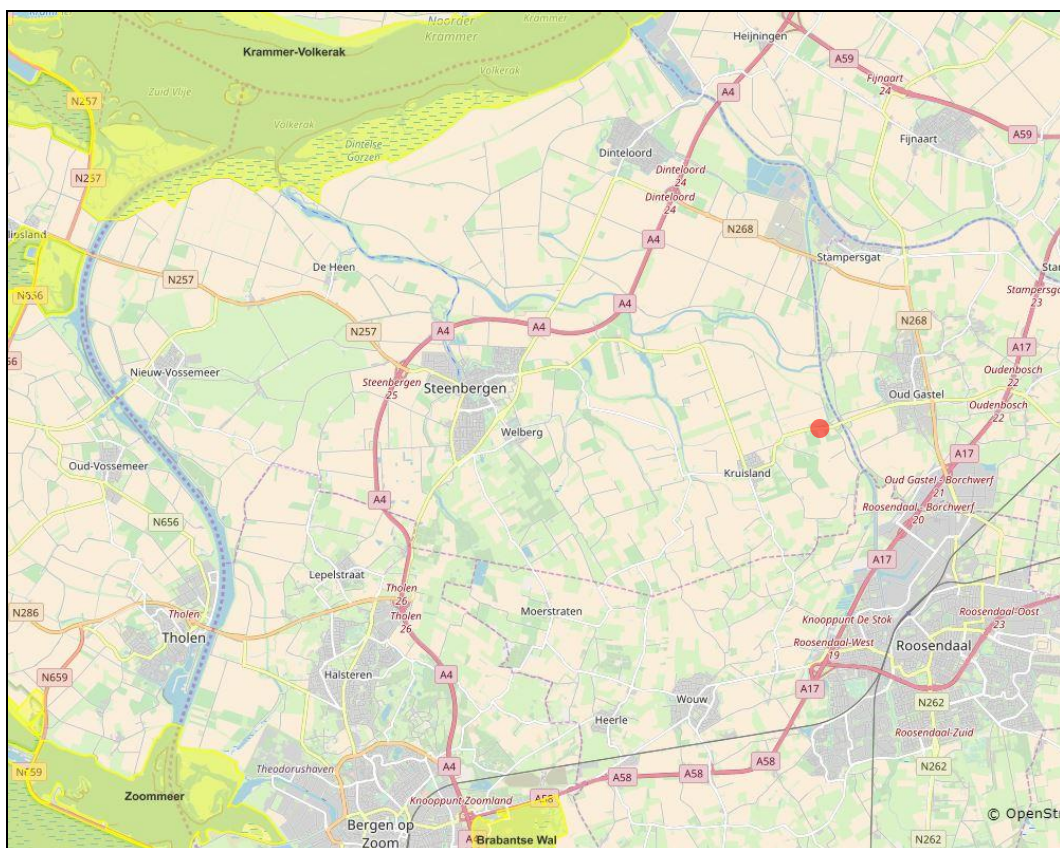
5. Resultaten

De werkzaamheden welke worden uitgevoerd kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Er liggen geen Natura 2000-gebieden nabij het plangebied. Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 9,5 kilometer van het plangebied. Het is 'Krammer-Volkerak' (fig. 4). Het is als Natura 2000-gebied belangrijk omwille van diverse habitattypen die gebonden zijn aan duinen, schorren, ruigten en hooilanden en verder vanwege de habitatsoorten kleine modderkruiper en noordse woelmuis. Tenslotte is het aangewezen vanwege het belang voor diverse broedvogels en niet-broedvogels. Een opsomming daarvan is in dit kader niet relevant. Een ander Natura- 2000 gebied ligt ongeveer net zo ver van het plangebied: het is De Brabantse Wal, op 10 kilometer afstand.

Figuur 4. Plangebied (rood) t.o.v. Natura 2000-gebieden (geel) in de omgeving.

Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx/>.

De effectenbeoordeling t.a.v. Natura 2000 gebieden

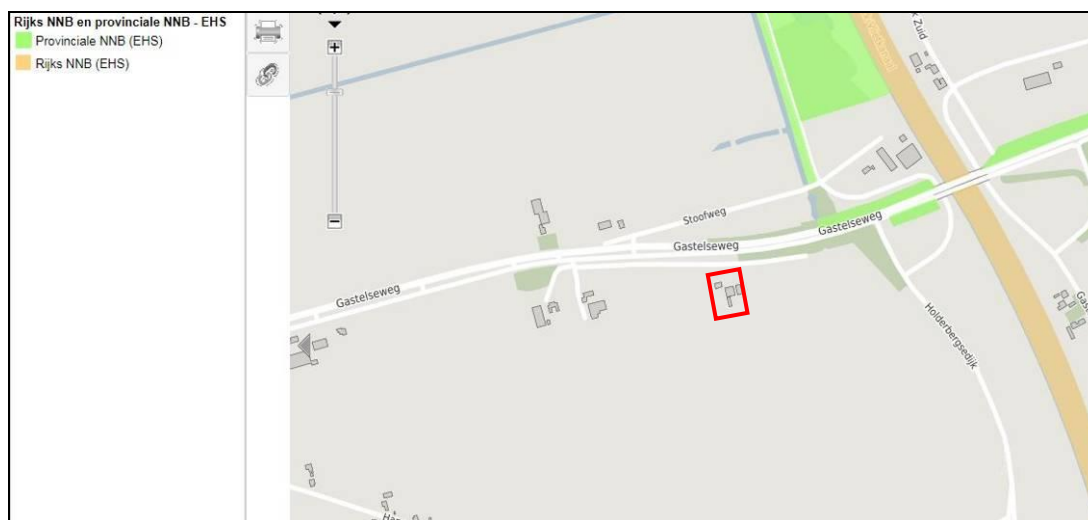
De ingreep betreft het slopen van een woning en twee schuren en vervolgens het bouwen van een nieuwe woning en schuren. Effecten op Natura 2000-gebieden en dan specifiek op instandhoudingsdoelstellingen van aangewezen habitattypen, -soorten, broedvogels en niet broedvogels van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden Krammer-Volkerak en Brabantse Wal worden gezien de kleinschaligheid van de ingreep en de ruime afstand uitgesloten. Er hoeft geen Aeries berekening of PAS beoordeling te worden uitgevoerd; dichtstbijzijnde zeer stikstofgevoelige habitattypen liggen in het Natura 2000-gebied De Brabantse Wal; het betreft bossen van arme zandgronden (Lg13) op ruim 10 kilometer afstand (bron: Aeries-calculator).

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De voormalige EHS, of beter gezegd het Natuurnetwerk Nederland (NNN) werd tot voor kort op Rijksniveau vastgelegd, maar op provinciaal niveau door de provincies uitgewerkt. Sinds 2014 zijn de provincies echter ook verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit Natuurnetwerk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. De provincies beschermen het Natuurnetwerk door middel van het 'Nee, tenzij' - principe: de provincie staat geen nieuwe functies toe, tenzij is aangetoond dat ze niet schadelijk zijn voor de natuur. Het afwegingskader Natuurnetwerk Nederland is alleen van toepassing voor ingrepen binnen het Natuurnetwerk Nederland.

Natuurnetwerk Noord-Brabant

Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Noord-Brabant, op bijna 200 meter er vandaan. Een overzicht is hieronder weergegeven.

Figuur 5. Ligging van het Natuurnetwerk Noord-Brabant (groen/beige) t.o.v. onderhavig plangebied (rood). Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>.

De effectenbeoordeling voor Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt op ongeveer 200 meter van het Natuurnetwerk Nederland / Natuurnetwerk Noord-Brabant. Er geldt geen externe werking voor het NNN. De

werkzaamheden betreffen de sloop en nieuwbouw en hebben geen negatieve effecten op de kernkwaliteiten of andere waarden van het Natuurnetwerk. De ingreep kan zonder verdere procedure in het kader van het NNN plaatsvinden.

5.2 Soortbescherming

Van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving daarvan. Door middel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachten beschermde soorten in het plangebied. Daarna is bekeken welke effecten de werkzaamheden en nieuwe situatie kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Een aantal al dan niet beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in het plangebied of in de directe omgeving ervan waargenomen. Hier volgt een overzicht van deze soorten.

Tabel 1. Overzicht van grondgebonden zoogdieren die zijn waargenomen volgens bronnen en / of voor kunnen komen zeer nabij of in het plangebied.

Soort	Waarneming (literatuur)	Potentieel voorkomend	Beschermingsstatus		
			Vrijgestelde soort	Andere soort	Habitatrichtlijnsoort
alg. muizensoorten	x	x	x		
ree	x		x		
haas	x	x	x		
konijn	x	x	x		
egel	x	x	x		
vos	x		x		
wezel	x	x		x	
bunzing	x	x		x	
hermelijn	x	x		x	
bever	x				x

Nabij Kruisland zijn waarnemingen bekend van één beschermd grondgebonden zoogdier uit de lijst 'Habitatrichtlijn'. Het betreffen waarnemingen van (sporen van) de bever rond het Markvlietkanaal. Verder zijn er soorten gezien en gemeld met een nationaal beschermde status, de 'andere soorten'. Het gaat om enkele waarnemingen van kleine marterachtigen: vooral doodgereden exemplaren. Eekhoorn en steenmarter komen in deze regio niet of nauwelijks voor.

Veldonderzoek

Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht op aanwijzingen van verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren. Verblijfplaatsen van beschermde landgebonden zoogdieren zijn niet aangetroffen en worden gezien de verharding en de afwezigheid van sporen hier ook niet verwacht. Alleen verblijfplaatsen van vrijgestelde soorten (muizen en ratten met name)

kunnen zich bevinden in holletjes in de grond of in de gebouwen. Van zowel muizen als ratten zijn enkele keutels in de schuren gevonden. Een egel zou onder de heg of in de tuin incidenteel een rustplaats kunnen hebben. Mogelijke verblijfplaatsen van egel en van kleine marterachtigen zijn echter niet waargenomen en buiten de heg en tuin zijn er geen verblijfplaatsmogelijkheden voor ze. In de woning en de schuren zijn geen sporen van steenmarter waargenomen. Er is ook achter het dakisolatiebeschot in de schuren gezocht. Voor eekhoornnesten zijn er geen bomen.

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen of indicaties van de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uit de categorieën 'Andere soorten' of 'Habitatrichtlijnsoorten' zijn niet gevonden binnen of langs het plangebied en worden er ook niet verwacht. Er kunnen hoogstens algemene muizen, bruine ratten en nu en dan een zwervende egel voorkomen. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op voorhand uit te sluiten.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten die onder de categorie 'Habitatrichtlijnsoorten' vallen. Verblijfplaatsen (kraam-, zomer, paar- en winterverblijven) en essentiële vliegroutes en foerageergebieden van alle soorten zijn beschermd.

Bronnenonderzoek

Volgens verspreidingsgegevens van vleermuizen komen in de ruime omgeving rond Kruisland diverse vleermuissoorten voor (Broekhuizen, 2016 en NDFF). Deze zijn te zien in onderstaande tabel. Het gaat dan om waarnemingen van met name overvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen langs de Gastelseweg in Kruisland. Kolonies zijn uit bronnen niet bekend, maar zullen zich in het dorp ongetwijfeld bevinden. Nabij het plangebied zijn er geen verblijfplaatsen van vleermuizen bekend. Rosse vleermuis en watervleermuis hebben hun verblijfplaatsen niet in woningen of schuren; verblijfplaatsen van deze twee soorten worden daarom in dit plangebied niet verwacht.

Tabel 2. Overzicht van vleermuizen die zijn waargenomen in de omgeving van Kruisland en het deel wat daarvan kan voorkomen in of zeer nabij het plangebied.

Soort	Waarneming (literatuur)	Pot. voor- komend	Beschermingsstatus		
			Vrijgestelde soorten	Andere soorten	Habitat richtlijnsoort
Gew. dwergvleermuis	x	x			x
Gew. grootoorvleermuis	x	x			x
Laatvlieger	x	x			x
Rosse vleermuis	x				x
Ruige dwergvleermuis	x	x			x
Watervleermuis	x				x

Veldonderzoek

Vleermuisverblijfplaatsen kunnen zich in het algemeen bevinden in bomen of in gebouwen. Vleermuizen die aan gebouwen gebonden zijn hebben aan een opening van 1-2 cm genoeg om naar binnen te kruipen. Ze worden doorgaans aangetroffen in de spouwen van huizen of onder de dakpannen. Onderhavige woning heeft dakpannen en de mogelijkheid voor vleermuizen om er onder te kruipen via onder andere de gevelpannen, maar ook via andere kleine gaten en spleten tussen de dakpannen. Het dak en de spouw zijn niet geïsoleerd en dus zijn deze ruimten niet opgevuld. Ventilatiespleten zijn aanwezig in de buitenmuren maar ook via niet goed aansluitende gevelbetimmering kunnen vleermuizen in de spouw komen.

In de schuren is geen dakbeschot (in één schuur piepschuimplaten) en is er geen sprake van een spouw. Hier is de kans op vleermuisverblijfplaatsen daarom verwaarsloosbaar klein.

Een vliegroute is niet waarschijnlijk rond het plangebied. Er zijn geen lijnvormige landschapselementen die leiden naar een potentieel foerageergebied of een ander potentiële verblijfplaats. Dergelijke route is waarschijnlijker boven de Gastelseweg of boven het Markvlietkanaal. Nabij de ingreeplocatie bestaat de omgeving uit akker- en grasland. Het plangebied zelf is grotendeels verhard. Er is daarmee weinig geschikt biotoop voor insecten en dus als foerageergebied niet of nauwelijks interessant voor vleermuizen.

Figuur 6. Mogelijke toegangen tot vleermuisverblijfplaatsen.

Effectenbeoordeling

Essentiële foerageergebieden of vliegroutes worden in de nabijheid van het plangebied niet verwacht. Daarvoor is het te bebouwd en te verhard en zonder geleidende landschapselementen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd. In de schuren worden geen vleermuisverblijfplaatsen verwacht. In de woning kunnen (bv onder de dakpannen of in spouw) zich wel verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. In eerste instantie gaat het hier om de schuren. Sloop van de woning is nog niet aan de orde.

5.2.3 Vogels

De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart t/m 15 juli worden aangehouden. Echter ook buiten deze periode kunnen vogels broeden en dan is dat broedsel beschermd. Daarnaast zijn van enkele vogelsoorten de nesten het hele jaar door beschermd, dus ook als ze niet in gebruik zijn. Het gaat dan om bijvoorbeeld huismus, gierzwaluw en roofvogels.

Bronnenonderzoek

Op puntniveau zijn maar enkele vogelgegevens bekend maar er zullen zich ongetwijfeld algemene soorten binnen en in de buurt van dit plangebied bevinden. Dichtbij de ingreeplocatie komen uit bronnen geen jaarrond beschermde nesten naar voren. Buizerd en ransuil komen volgens bronnen voor in de bosjes langs het Markervlietkanaal. Huismus- en gierzwaluwmeldingen zijn zeldzaam uit deze regio. De steenuil wordt gemeld voor 2012-2014 op Gastelsedijk-Zuid 9, op hemelsbreed circa 500 meter.

Veldonderzoek

Tijdens het bezoek op 15 maart zijn nauwelijks vogelsoorten waargenomen. Wel werden in de buurt zwarte kraai, merel, zanglijster, houtduif en koolmees gezien of gehoord. In een van de schuren hing een oud nestje van een winterkoning. Er zijn geen sporen van uilen (braakballen, poep, veren) waargenomen. Er is gezocht in zowel de woning als de schuren waarbij in de schuren platen isolatiemateriaal gedeeltelijk zijn verwijderd om er achter te kunnen kijken. Daarbij zijn geen vogels / nesten / uilensporen aangetroffen (fig. 7). Ook waren er geen sporen van uilen in de vorm van veertjes, braakballen of poepspetters. Er zijn alleen in de woning mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig onder de dakpannen van huismussen. Verder zijn er mogelijk, hoewel de kans gering is in het buitengebied, gierzwaluwnesten onder de dakpannen aanwezig. Invliegmogelijkheden zijn er via de zijgeveldakpannen en gaten in / tussen dakpannen aan de noordkant. Gezien de aanwezigheid van dakpannen en mogelijke toegangen vanuit de dakgoot of vanaf de gevels naar de ruimte daaronder, is de aanwezigheid van nesten van gierzwaluwen en huismussen niet uit te sluiten. In de schuren worden door afwezigheid van dakpannen en dakbeschot geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels verwacht.

Figuur 7. Onderzochte ruimte achter isolatiemateriaal in de schuren.

Effectenbeoordeling

In het plangebied zijn mogelijkheden om te broeden voor algemene broedvogels. In de schuren worden geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels verwacht. In de woning zijn vogels met een jaarrond beschermd nest niet uit te sluiten: het gaat dan om huismus en gierzwaluw.

Overige jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels worden in of nabij het plangebied niet verwacht. Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor uilen of roofvogels. Uilen(nesten) zijn in de schuren of woning niet aanwezig.

Bij uiteindelijke sloop van de woning zal daaraan voorafgaande een nader onderzoek naar gierzwaluwen en huismussen moeten worden uitgevoerd.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Bronnenonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van rond het plangebied van (niet-vrijgestelde) beschermde vissen reptielen of amfibieën. Deze soorten komen wat verder van het plangebied voor. Waarnemingen van dergelijke reptielen en amfibieën komen van natuurgebieden als de Brabantse Wal, Rucphense Bossen en Polder het Oudland bij Steenberg. Het gaat dan om soorten als rugstreeppad, Alpenwatersalamander, kamsalamander, vinpootsalamander, gladde slang, hazelworm en levendbarende hagedis. Algemene beschermde maar vrijgestelde soorten als bastaardkikker, bruine kikker of gewone pad komen vrijwel zeker rond het plangebied voor.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën of reptielen aangetroffen. Wel is gelet op mogelijk geschikt biotoop direct binnen en langs het plangebied. Het plangebied bestaat een verhard boerenerf met woning en opstal en een gazon met wat struikjes aan de voorzijde. Er is geen vijver, wel sloten op de grenzen met de aanliggende percelen.

Effectenbeoordeling

Er zullen geen werkzaamheden aan sloten of andere wateren plaatsvinden en daardoor zullen er geen negatieve effecten op vissen of voortplantingsplaatsen van amfibieën ontstaan. Niet vrijgestelde beschermde amfibieën of reptielen worden niet in het plangebied verwacht; daarvoor is het boerenerf een te onaantrekkelijk biotoop en ligt het te ver van bekende relevante verspreidingen.

5.2.5 Flora

Bronnenonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend binnen de NDFF van beschermde planten in de polders rond Kruisland. De huidige lijst met beschermde plantensoorten bevat relatief veel zeldzame planten en akkerplanten.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Dit is gezien de tijd van het jaar (half maart) niet verwonderlijk. Het plangebied bestaat uit een boerenerf met veel verharde delen en buiten de tuin, nauwelijks groen. Dit is geen biotoop voor zeldzame of beschermde plantensoorten. Aangrenzende percelen bestaan uit intensief gras-/akkerland, boomkwekerijen en fruitboomgaarden.

Effectenbeoordeling

Beschermde planten uit de Wet natuurbescherming worden in of nabij het plangebied niet verwacht. Het plangebied en de directe omgeving worden te intensief beheerd. Negatieve effecten op beschermde planten worden daarom op voorhand uitgesloten.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden nabij Kruisland. Alleen de kleine ijsvogelvinder wordt incidenteel gemeld. Het betreft dan zwervende exemplaren.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Zo zijn libellen afhankelijk van water en dagvlinders van (specifieke) waard- en nectarplanten. Deze voorwaarden zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Het betreft een grotendeels verhard boerenerf wat een onaantrekkelijk habitat vormt voor beschermde dagvlinders en libellen of andere ongewervelden.

Effectenbeoordeling

Beschermde ongewervelden worden gezien het aanwezige ongeschikte biotoop niet in het plangebied verwacht. Het erf kan voor enkele algemene soorten ongewervelden een (tijdelijke) leefgebied bieden, maar niet voor zeldzame / beschermde soorten.

5.3 Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt. Meld- en herplantplicht in het kader van de Wet natuurbescherming is hierbij dus niet van toepassing.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

De locatie van de geplande werkzaamheden ligt op zo'n 10 kilometer van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied. Effecten kunnen door de kleinschaligheid van de sloop en nieuwbouw en door de afstand niet optreden op Natura 2000-gebieden. Er hoeft geen Aeries berekening of PAS beoordeling te worden uitgevoerd; dichtstbijzijnde zeer stikstofgevoelige habitattypen liggen op ongeveer 10 km afstand, in Natura 2000-gebied de Brabantse Wal.

Het plangebied ligt op bijna 200 meter afstand van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een relatief geringe ingreep waarbij er op kernkwaliteiten of andere waarden van het NNN geen effecten kunnen zijn. De ingreep kan zonder verdere procedure in het kader van het NNN plaatsvinden.

6.2 Soortbescherming

Hieronder worden per soortgroep de resultaten en aanbevelingen samengevat. Te allen tijde geldt de zorgplicht; ook voor niet beschermde dieren en planten (zie evt. pag. 7).

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen of indicaties van de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten uit de categorie 'andere soorten' of 'Habitatrichtlijnsoorten' zijn niet gevonden binnen of langs het plangebied. Verblijfplaatsen van algemene muizensoorten kunnen in het plangebied voorkomen maar zijn vrijgesteld. De mol en bruine rat kunnen ook voorkomen maar zijn niet beschermd. Andere grondgebonden zoogdiersoorten worden er niet verwacht, op hoogstens een zwervende egel na. Holten of sporen van mogelijk aanwezige bunzing, wezel of hermelijn zijn in dit grotendeels verharde en frequent onderhouden plangebied niet waargenomen tijdens het veldbezoek. Het zijn geen gebouwbewonende soorten. Er is voor grondgebonden zoogdieren dan ook geen mogelijk conflict met de Wet natuurbescherming.

6.2.2 Vleermuizen

Essentiële foerageergebieden of vliegroutes worden in en rond het plangebied niet verwacht. Daarvoor is het plangebied te klein en ontbreken lijnvormige landschapselementen. Er worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de schuren verwacht.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn strikt beschermd en mogelijk wel aanwezig in de woning en dan vooral onder de dakpannen of in de spouw. Er zijn daarmee mogelijk negatieve gevolgen voor vleermuizen en hun verblijfplaatsen door de sloop van de woning. Van een conflict met de Wet natuurbescherming betreffende vernietiging van beschermde verblijfplaatsen kan daarom sprake zijn. Om vast te stellen of er sprake is van verblijfplaatsen

van vleermuizen is er een nader onderzoek in de actieve periode van vleermuizen benodigd, conform het Vleermuisprotocol 2017. Dit loopt van half mei tot 1 oktober, waarbij tot in september moet worden onderzocht.

6.2.3 Vogels

Geadviseerd wordt om de boompjes en struikjes en eventuele vogelnestkastjes te verwijderen buiten het broedseizoen (grootweg buiten de periode half maart- half juli). Actieve nesten mogen namelijk niet worden aangetast of verstoord. Op de onderzochte locatie zijn geen jaarrond beschermde roofvogel- of uilennesten aanwezig. Als foerageergebied voor uilen of roofvogels uit de omgeving is het plangebied op zich te klein en te onaantrekkelijk (verharding). Het weiland achter het erf kan wel onderdeel uitmaken van foerageergebied van uilen en roofvogels maar wordt door onderhavige plannen niet aangetast.

In de schuren worden geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels verwacht.

Mogelijk zijn er jaarrond beschermde verblijfplaatsen van huismussen en gierzwaluwen onder de dakpannen van de woning aanwezig. Hiervoor dient voorafgaande aan de sloop van de woning een nader onderzoek te worden uitgevoerd volgens de methoden uit de Kennisdocumenten van BIJ12 in de periode 1 april tot half juli.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Watergangen of -partijen worden door de geplande werkzaamheden niet aangetast. Voortplantingswateren van amfibieën of het leefgebied van vissen daarmee ook niet. Reptielen worden in de buurt van de besproken ingreeplocatie in Kruisland niet verwacht. Ook strikt beschermde amfibieën worden niet verwacht. Een conflict met de Wet natuurbescherming is voor deze drie soortgroepen daarom niet aan de orde.

6.2.5 Flora

De beschermde planten uit de Wet natuurbescherming worden in of nabij het plangebied niet verwacht. Daarvoor is het erf te verhard en het bouwland te intensief. Een conflict met de Wet natuurbescherming of een benodigde ontheffing is voor deze soortgroep niet aan de orde.

6.2.6 Ongewervelden

Beschermde ongewervelden worden gezien het aanwezige weinig geschikte biotoop niet in dit plangebied verwacht. Ze zijn gebonden aan specifieke biotopen - of biotoopelementen van bv. rivieren, beken, heiden, vennen of moerassen. Deze komen niet voor op de ingreeplocatie. Op beschermde ongewervelden zijn er daarom geen negatieve effecten. Een conflict met de Wet natuurbescherming is voor beschermde ongewervelden niet aan de orde.

6.3 Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt. Van een mogelijk conflict met Wet natuurbescherming is geen sprake.

Bronnen

Literatuur

- Bos, F., Bosveld, M., Groenendijk, D., Swaay, van C. & Wynhoff, I., De Vlinderstichting 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea. - Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden. ISBN: 9789050115346.
- Creemers., R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, EIS - Nederland, Leiden.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

- www.rijksoverheid.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.google.nl/maps
- www.ecogrid-ndff.nl
- www.synbiosys.alterra.nl
- <https://calculator.aerius.nl/calculator/#>
- <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>